

	NORSK	SAMFUNNSFAG/ SAMFUNNSFUNNSKAP	ENGELSK	KRLE/RELIGION OG ETIKK	NATURFAG
2. TRINN		- beskrive og gi døme på mangfald i Noreg, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket	- tilegne seg ord og kulturell kunnskap gjennom engelskspråklig barnelitteratur og barnekultur		- oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon
4. TRINN	lese og lytte til fortellinger, eventyr, sangtekster, faktabøker og andre tekster på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og samtale om hva tekstene betyr for eleven - sammenligne ord og uttrykk i norsk og andre språk - utforske og samtale om språklig variasjon og mangfold i nærmiljøet (for de som bor i samiske områder)	- presentere årsaker til at samane har urfolksstatus i Noreg, og beskrive forskjellige former for samisk kultur- og samfunnsliv før og no - samtale om identitet, mangfald og fellesskap og reflektere over korleis det kan opplevast ikkje å vere ein del av fellesskapet	- samtale om noen sider ved ulike levemåter, tradisjoner og skikker i den engelskspråklige verden og i Norge tilegne seg ord, fraser og kulturell kunnskap gjennom engelskspråklig litteratur og barnekultur		
7. TRINN	- lese samiske tekster på norsk og samtale om verdiene som kommer til uttrykk og hvordan stedsnavn og personnavn som inneholder de samiske bokstavene, uttales - utforske og reflektere over sammenhengen mellom språk og identitet	- utforske hovudtrekk ved historia til samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg og presentere rettar samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg har i dag - utforske ulike sider ved mangfald i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap	- utforske levemåter og tradisjoner i ulike samfunn i den engelskspråklige verden og i Norge og reflektere over identitet og kulturell tilhørighet	- gjøre rede for historien til kristendom og andre religioner og livssyn i Norge, inkludert samers og nasjonale minoriteters religions- og livssynshistorie - utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer	- gi eksempler på hvordan tradisjonell kunnskap har bidratt og bidrar til naturvitenskapelig kunnskap
10. TRINN	- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler - utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter _forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag	- utforske og beskrive korleis menneske- og urfolksrettar og andre internasjonale avtalar og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til menneske, likestilling og likeverd - gjere greie for forforskning av samane og dei nasjonale minoritetane og uretten dei har vore utsette for, og reflektere over kva konsekvensar det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå	- utforske og reflektere over situasjonen til urfolk i den engelskspråklige verden og i Norge - lese, tolke og reflektere over engelskspråklig skjønnlitteratur, inkludert ungdomslitteratur	- gjøre rede for og reflektere over samenes og andre urfolks religions- og livssynstradisjoner	- gi eksempler på samers tradisjonelle kunnskap om naturen og diskutere hvordan denne kunnskapen kan bidra til bærekraftig forvaltning av naturen

VG1 YRK	<ul style="list-style-type: none"> - lese, analysere og tolke nyere skjønnlitteratur på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk - gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene i Norge, fornorskingspolitikken og de språklige rettighetene sameer har som urfolk - reflektere over hvordan tekster framstiller møter mellom ulike kulturer 		<ul style="list-style-type: none"> - utforske og reflektere over mangfold og samfunnsforhold i den engelskspråklige verden ut fra historiske sammenhenger 		
VG2 YRK	<ul style="list-style-type: none"> - gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene i Norge, fornorskingspolitikken og de språklige rettighetene sameer har som urfolk 				
VG1 SF	<ul style="list-style-type: none"> - lese, analysere og tolke nyere skjønnlitteratur på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk - gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene i Norge, fornorskingspolitikken og de språklige rettighetene sameer har som urfolk - reflektere over hvordan tekster framstiller møter mellom ulike kulturer 	<p>VG1/VG2</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflektere over likskapar og ulikskapar i kulturuttrykk, identitet og levestett innanfor og mellom majoritet og minoritet i Noreg og Sápmi/Sábme/Sáepmie - gjere greie for grunnlaget for menneskerettane og utforske og gi døme på brot på menneskerettane nasjonalt eller globalt - vurdere årsaker til og tiltak som kan førebyggje rasisme, diskriminering og 	<ul style="list-style-type: none"> - utforske og Reflektere over mangfold og samfunnsforhold i den engelskspråklige verden ut fra historiske sammenhenger 		

		hatefulle ytringar, og drøfte grensene for ytringsfridommen			
VG2 SF	<ul style="list-style-type: none"> - lese og tolke tekster fra 1500 til 1850 i kulturhistorisk kontekst og drøfte hvordan de er relevante i dag - gjøre rede for den historiske bakgrunnen for språksituasjonen i Norge i dag - utforske og reflektere over hvordan tekster fra romantikken og nasjonalromantikken framstiller menneske, natur og samfunn, og sammenligne med tekster fra nyere tid 	<p>HISTORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - beskrive utviklingstrekk fra fangst- og siida-samfunn til grensetrekningen i de samiske områdene og vurdere konsekvenser for folkegrupper og minoriteter - beskrive religionens betydning for samfunns- og maktforhold fra middelalderen til og med vår tid og Vurdere dens rolle i menneskers selvopfatning og syn på andre 			
VG3 SF	<ul style="list-style-type: none"> - gjøre rede for endringer i talespråk i Norge i dag og reflektere over sammenhenger mellom språk, kultur og identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - drøfte sammenhengen mellom etableringen av en nasjonal identitet i Norge og fornorskingspolitikken og uretten samene har vært utsatt for - utforske hvordan mennesker har arbeidet for myndiggjøring og frigjøring i norsk og samisk historie, og gjøre rede for hvordan de samtidig har bidratt til utviklingen av demokratiet - vurdere hvordan mennesket har forholdt seg til naturen, forvaltet og brukt ressurser og bruke historiske perspektiver i samtale om bærekraftige løsninger - gjøre rede for årsaker til at kolonimakter underla seg landområder, og drøfte konsekvenser for mennesker og samfunn i land og områder som ble kolonisert - reflektere over hvordan ideologier og tankesett på 1900-tallet og fram til i dag har bidratt til undertrykkelse, terror og folkemord som holocaust 		<ul style="list-style-type: none"> - gjøre rede for og analysere religion og livssyn i et majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiv med vekt på Sápmi/Sábme/Saepmie og Norge - utforske og drøfte hvordan religion inngår i historiske endringsprosesser globalt og nasjonalt 	